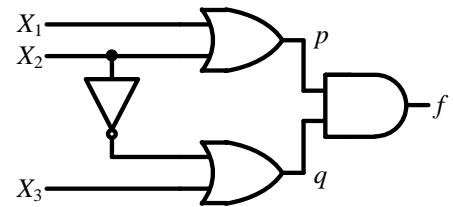

Ispit traje 3 sata. Studenti koji su položili kolokvijum rade zadatke 4-7 u trajanju od 2,5 sata. Na ispitu je dozvoljeno korišćenje samo pribora za pisanje i neprogramabilnog kalkulatora. Nije dozvoljeno napuštanje ispita tokom prvog sata. Napraviti razmak između tačaka a), b), c)...u zadatku i jasno označiti svaku tačku zadatka. Na naslovnoj strani vežbanke za zadatak koji nije rađen u odgovarajući kvadratič upisati X. Ako je položen kolokvijum na naslovnoj strani u kvadratiće za zadatke 1-3 upisati **Kolokvijum**.

1. [12 poena]

- a) [6] Ako je faktor grananja dvoulaznog NI kola 4, a izlazni signal treba dovesti na ulaze 6 dvoulaznih NI kola, predložiti šemu sa što manjim brojem dvoulaznih NI kola kojom se to može ostvariti. Smatrati da svaki ulaz narednog kola povlači istu struju sa izlaza prethodnog kola.
- b) [6] Odrediti koji tip hazarda postoji u kolu prikazanom na slici 1 ako je kašnjenje svih logičkih kola isto i iznosi 20 ns. Skicirati vremenske dijagrame u slučaju pojave hazarda.

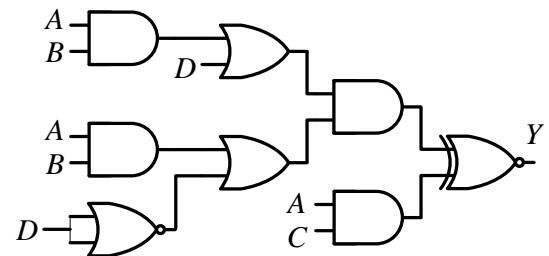
Slika 1

2. [5 poena]

- a) [2] Neoznačeni broj 11.09375_{10} predstaviti u drugom komplementu sa proizvoljnim brojem bita.
- b) [3] Izvršiti množenje označenih brojeva 1110.01_2 i 10.111_2 ako je za smeštanje rezultata na raspolaganju 10 bita.

3. [23 poena]

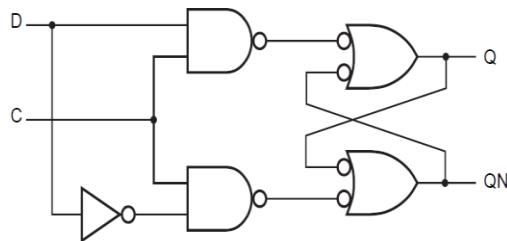
- a) [4] Algebarskom minimizacijom minimizovati logičku funkciju na izlazu Y kola sa slike 3.
- b) [3] Nacrtati električnu šemu jednostepenog statickog CMOS logičkog kola koje realizuje minimizovanu logičku funkciju iz tačke a). Dozvoljeno je koristiti komplementarne vrednosti signala i smatrati da se one postavljaju jako brzo nakon uspostavljanja originalne vrednosti.
- c) [8] Izvesti izraz za i odrediti najveće kašnjenje uzlazne i najveće kašnjenje silazne ivice realizovanog kola iz tačke b), ako je na izlaz kola povezana sonda osciloskopa kapacitivnosti $C_{sonde} = 10 \text{ pF}$. Za iste prelaze odrediti trajanje uzlazne i trajanje silazne ivice signala Y . Otpornosti svih NMOS tranzistora su $R_{NMOS} = 300 \Omega$, a otpornosti svih PMOS tranzistora $R_{PMOS} = 400 \Omega$. Napon napajanja je $V_{DD} = 2,5 \text{ V}$.
- d) [4] Realizovati funkciju Y korišćenjem dvoulaznih NILI logičkih kola.
- e) [4] Koristeći potrebna kombinaciona kola, projektovati mrežu koja na izlazu daje zbir dva neoznačena broja $A[3:0]$ i $B[3:0]$ ako je $A > B$, a ako je $A \leq B$, na izlazu je rezultat operacije $2A + B$. Rezultat ima minimalan broj bita koji omogućava da u izračunavanju nema prekoračenja. U ovoj tački nije dozvoljeno korišćenje osnovnih logičkih kola.

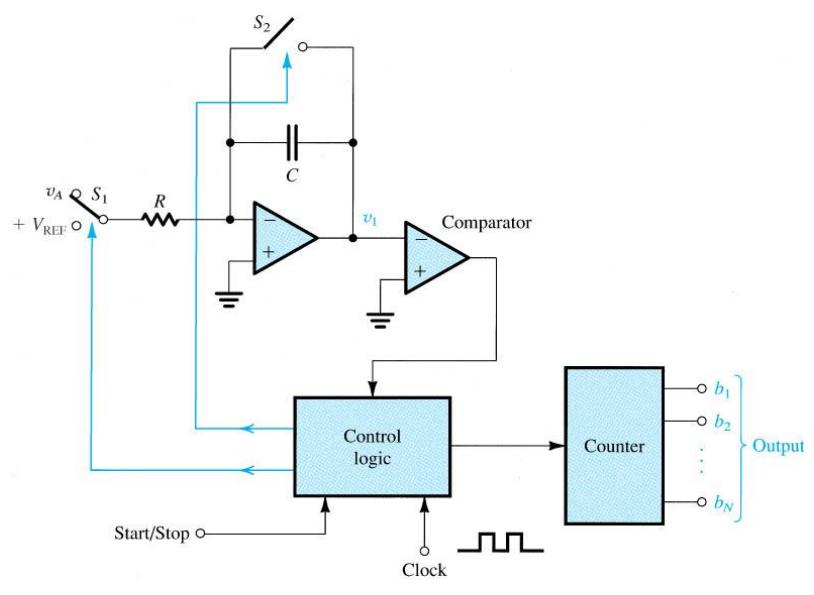
Slika 3 – Šema kola uz zadatok 3

4. [18 poena]

- a) [6] Na slici 4.a) je prikazan D leč sa signalom dozvole. Definisati vreme postavljanja i vreme držanja za taj leč. Nacrtati vremenske dijagrame na kojima će biti prikazana ta vremena. Analizirajući šemu leča, objastiti zbog čega je potrebno da se uvedu ta dva parametra.
- b) [5] Po čemu se razlikuju FPGA i CPLD čipovi u pogledu osnovne arhitekture? Ilustrovati slikama.

Slika 4.a)

Slika 4.c)

c) [7] Šta predstavlja kolo koje je prikazano na slici 4.c)? Ukratko objasniti kako radi to kolo. Smatrati da je kondenzator C ispraznjen u početnom trenutku.

5. [12 poena]

a) [8] Realizovati sinhroni brojač koji broji po sekvenci 0-7-6-5-1-2-4-0. Na raspolaganju su ivični JK flip-flopovi sa asinhronim ulazima za direktni set S_d i reset R_d koji su aktivni u logičkoj nuli, kao i potrebna logička kola. Težiti da broj upotrebljenih kola bude minimalan. Nacrtati šemu brojača.

b) [2] Za brojač iz tačke a) obezbediti mogućnost asinhronog paralelnog upisa. U brojač se upisuje 3-bitni podatak $D_{in}[2:0]$ ako je ulazni signal $LOAD$ na logičkoj jedinici.

c) [2] Za brojač iz tačke b) odrediti maksimalnu učestanost rada ako su kašnjenja svih logičkih kola $t_{dlk} = 10$ ns, kašnjenja svih flip-flopova $t_{dff} = 20$ ns, a vreme postavljanja (*setup time*) svih flip-flopova je $t_{setup} = 5$ ns. Smatrati da su vremena držanja (*hold time*) zadovoljena.

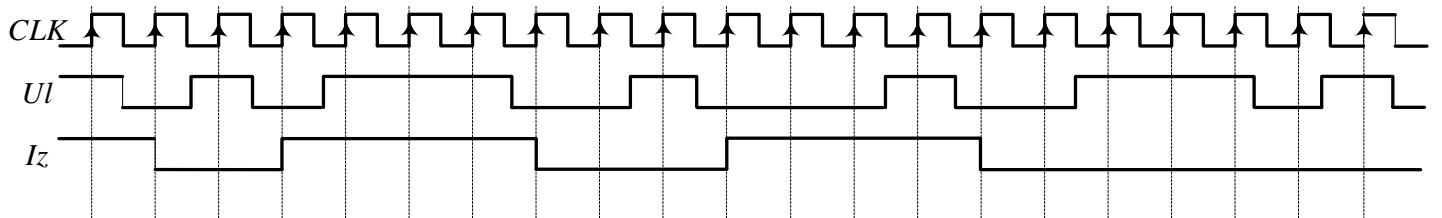
6. [20 poena]

Potrebno je projektovati sinhronu sekvencijalnu mrežu koja je zadata vremenskim dijagramima prikazanim na slici 6. Ako se na 3 uzastopne ulazne ivice signalata takta na ulazu pojave vrednosti redom 0-1-0, na 3. ulaznu ivicu signala takta izlazni signal I_z dobija vrednost logičke jedinice. Izlazni signal I_z menja vrednost sa logičke jedinice na logičku nulu ako je detektovana silazna ivica ulaznog signala Ul . Mašinu stanja realizovati kao Murovu mašinu stanja sa najmanjim mogućim brojem flip-flopova i logičkih kola. Smatrati da je vreme za koje je ulazni signal na stabilnom logičkom nivou uvek veće ili jednak T_{CLK} . Odrediti:

a) [11] Tabelu stanja/izlaza, tabelu prelaza/izlaza i tabelu pobude/izlaza ako su za realizaciju na raspolaganju ivični D flip-flopovi sa asinhronim ulazima za direktni set S_d i reset R_d koji su aktivni u logičkoj nuli. Obeležiti stanja na vremenskim dijogramima i nacrtati dijagram stanja ove sekvencijalne mreže.

b) [6] Realizovati mrežu korišćenjem ivičnih D flip-flopova i potrebnih logičkih kola. Nacrtati šemu.

c) [3] Omogućiti asinhroni reset realizovane mašine stanja. Kada je signal $RESET$ na logičkoj jedinici mreža se nalazi u stanju u kome je izlaz na logičkoj jedinici.

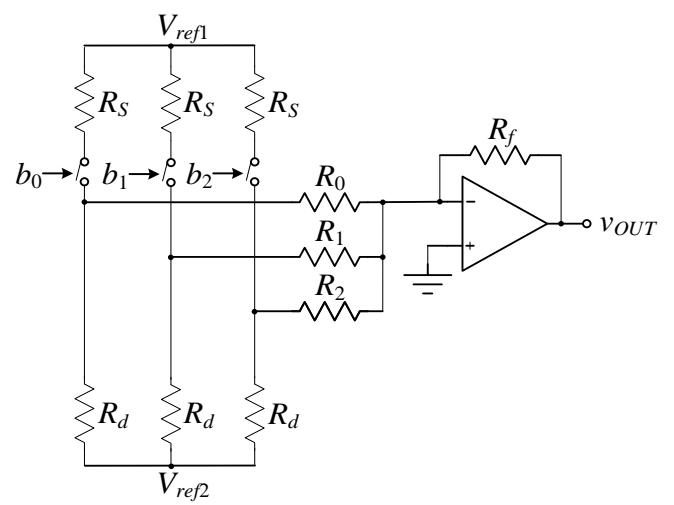
Slika 6 – Vremenski dijagrami ulaznih i izlaznih signala sekvencijalne mreže iz zadatka 6

7. [10 poena]

Na slici 7 je prikazan 3-bitni D/A konvertor. Na ulaz D/A konvertora se dovodi binarni broj $b_2 b_1 b_0$ dok se na izlazu konvertora generiše analogni napon v_{OUT} koji odgovara binarnom broju sa ulaza. Broj sa ulaza je u prirodnom binarnom kodu. Prekidači su zatvoreni ako su kontrolni signali na njima na logičkoj nuli. Smatrati da su prekidači idealni, kao i da je operacioni pojačavač idealan.

a) [6] Odrediti vrednosti težinskih otpornika R_2 , R_1 i R_0 tako da izlazni napon konvertora bude u opsegu od 0 do 7 V za vrednosti ulaza $b_2 b_1 b_0$ "000" odnosno "111" respektivno. Poznato je $R_d = 2 \text{ k}\Omega$, $R_s = 2 \text{ k}\Omega$, $R_f = 5 \text{ k}\Omega$, $V_{ref1} = 10 \text{ V}$, $V_{ref2} = -10 \text{ V}$.

b) [4] Izračunati diferencijalnu nelinearnost (DNL) D/A konvertora iz tačke a) za bilo koje ulazne podatke, ako otpornici R_2 , R_1 i R_0 imaju 10% veće vrednosti od vrednosti određenih u tački a). Ostali otpornici imaju fiksnu vrednost.

Slika 7 – 3-bitni D/A konvertor uz zadatak 7